

ОБОВ'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ

Аудитор, що здійснює на підприємстві аудит оподаткування, повинен чітко усвідомлювати та донести до свого клієнта, які обов'язки мають та яку відповідальність можуть понести посадові особи органів державної фіскальної служби.

Згідно частині 2 статті 19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [1].

Крім того, їх обов'язки також регулюються пунктом 21 Податкового Кодексу України, а саме посадові та службові особи контролюючих органів зобов'язані:

- дотримуватися Конституції і діяти виключно згідно з ПКУ і іншим законам України, іншим нормативним актам;
- забезпечувати сумлінне виконання покладених на контролюючі органи функцій (що вказано в статті 19 Податкового Кодексу України);
- забезпечувати ефективну роботу та виконання завдань контролюючих органів відповідно до їх повноважень;
- не допускати порушень прав і охоронюваних законом інтересів громадян, підприємств, установ, організацій;
- коректно та уважно ставитися до платників податків, їх представникам та іншим учасникам відносин, що виникають в ході реалізації норм Податкового Кодексу України та інших законів, не принижувати їх честі та гідності;
- не допускати розголошення інформації з обмеженим доступом, що отримується, використовуваної, що зберігається при реалізації функцій, покладених на контролюючі органи;
- надавати органам державної влади та органам місцевого самоврядування на їх письмовий запит відкриту податкову інформацію в порядку, встановленому законом;
- оприлюднити на офіційному веб-сайті державної фіскальної служби перелік уповноважених осіб контролюючого органу та переданих таким особам функцій у випадках, передбачених Податковим Кодексом України;
- вносити до інформаційних баз даних інформацію з документів, отриманих від платників податків в паперовій формі, а також інформацію про взаємодію з платниками податків, отриману в іншій формі [3].

За невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків посадові (службові) особи контролюючих органів несуть відповідальність згідно пункту 21.2 Податкового Кодексу України.

При цьому слід відмітити, що несе відповідальність не тільки посадова (службова) особа контролюючого органу, яка прийняла таке рішення, але і безпосередній керівник такої посадової особи.

Повторне протягом останніх дванадцяти місяців прийняття неправомірного рішення, яким визначаються податкові (грошові) зобов'язання платників податків, посадовим (службовим) особою контролюючого органу, який прийняв таке рішення, є підставою для застосування до такого посадовій (службовій) особі дисциплінарного стягнення.

Згідно частині 1 статті 66 Закону України «Про державну службу», до державних службовців можуть застосовуватися наступні види дисциплінарного стягнення, а саме: зауваження, догана, попередження про неповну службу відповідності та звільнення з посади державної служби [4].

Рішення в установленому порядку питання щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності державних службовців та працівників апарату державної фіскальної служби, керівників її територіальних органів відноситься до компетенції Голови державної фіскальної служби [5].

Згідно пункту 21.3 статті 21 Податкового Кодексу України, шкода, заподіяна платнику податків неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю посадової або службової особи контролюючого органу, відшкодовується за рахунок коштів державного бюджету, передбачених для фінансування цього органу, незалежно від вини цієї особи [3].

При цьому слід відмітити, що згідно пункту 21.4 статті 21 Податкового Кодексу України, посадова чи службова особа контролюючого органу несе перед державою відповідальність в порядку регресу в розмірі виплаченого з бюджету відшкодування за неправомірні рішення, дії або бездіяльність цієї посадової (службової) особи.

Наостанок зауважимо, що шкода, завдана фізичній або юридичній особі незаконними рішеннями, дією чи бездіяльністю органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування при здійсненні ними своїх повноважень, відшкодовується державою, Автономною Республікою Крим або органом місцевого самоврядування незалежно від вини цих органів (стаття 1173 Цивільного кодексу України), незалежно від вини цієї особи (стаття 1174 Цивільного кодексу України), незалежно від вини посадових і службових осіб цих органів (стаття 1175 Цивільного кодексу України) [2].

Висновок. Аудитор, що здійснює на підприємстві аудит оподаткування, є представником та захисником інтересів свого клієнта, саме тому від його обізнаності та грамотності залежать результати аудиту та взаємовідносини між клієнтом та органами державної фіскальної служби.

Використана література:

1. Конституція України від 28.06.1996р. №254к/96-ВР <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003р. № 435-IV <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-VI <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015р. № 889-VIII http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/T150889.html.
5. Положення Про державну фіскальну службу, затверджене Постановою Кабінету міністрів України від 21.05.2014 г. № 236 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-п>.